

JÖNKÖPING UNIVERSITY

Organisationsöversikt över Jönköping University

Inledning

Jönköping University (JU) är en stiftelsehögskola med rätt att utfärda examina på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. Lärosätet är organiserad som en icke-vinstdrivande koncern med Stiftelsen Högskolan i Jönköping som moderorganisation och sex helägda dotterbolag. Villkoren för statligt finansierad högre utbildning och forskning vid JU regleras genom ett långsiktigt ramavtal ¹ med svenska staten och genom årliga avtal ² om utbildnings- och forskningsuppdrag. Därutöver bedriver lärosätet uppdragsutbildning och uppdragsforskning.

Föreliggande organisationsöversikt syftar till att tydliggöra olika roller och organ, deras ansvarsområden och inbördes relationer.

Referenser till nämnda dokument är angivna som länk till en samlingssida på intranätet där respektive dokument finns.

Stiftelsehögskola

Stiftelseformen innebär en del skillnader jämfört med de statliga lärosätena. Skillnaderna har dock minskat under senare år då de statliga lärosätena fått ökat självstyre ³. De viktigaste skillnaderna som för närvarande kvarstår grundar sig i att stiftelsehögskolan inte lyder under högskoleförordningen, förvaltningslagen eller det statliga ekonomiska administrativa regelverket samt har getts större möjlighet att utforma egna antagningsregler.

För JU:s verksamhet innebär detta bland annat att:

- Stiftelsestyrelsen är lärosätets högsta beslutande organ. En majoritet av ledamöterna, däribland ordföranden, utses av regeringen. Rektor utses av stiftelsestyrelsen vilket är en skillnad mot statliga lärosäten där rektor utses av regeringen.
- Beslut som fattas av JU kan inte överklagas på förvaltningsrättslig väg. Det finns interna bestämmelser för överprövning av vissa beslut, till exempel att beslut överprövas av en särskild överklagandenämnd vid JU. Formellt finns även möjlighet att föra en civilrättslig talan.
- Stiftelseformen medger ett större ekonomiskt handlingsutrymme, eftersom stiftelsen förfogar över det egna kapitalet och inte har lika långtgående statlig reglering att följa

¹ Ramavtal med staten, <https://intranet.hj.se/intranet/ledning-och-styrning/styrdokument.html>

² Årligt avtal med staten, <https://intranet.hj.se/intranet/ledning-och-styrning/styrdokument.html>

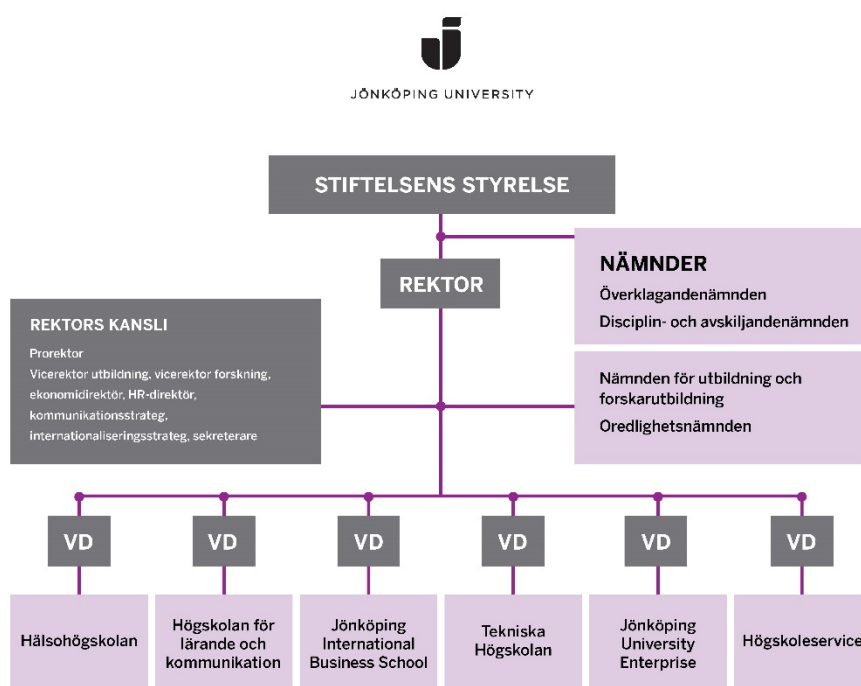
³ Rapport 2012:37 Olika men ändå lika. En uppföljning av stiftelseformens betydelse inom högskolan. Statskontoret. <http://www.statskontoret.se/publicerat/publikationer/2012/olika-men-anda-lika-en-uppfoljning-av-stiftelseformens-betydelse-inom-hogskolan>

avseende hur anslagsmedel och ekonomiska överskott får användas. Detta kan ha betydelse för möjligheterna till finansiering av samverkan med det omgivande samhället och kommersialisering av forskningsresultat.

- JU är principiellt friare vad avser möjligheten att direktrekrytera lärare. JU beslutar själva om befattningar och karriärvägar för lärare.

1. Organisation

1.1. Organisationsschema

JU ledningsgrupp består av rektor, prorektor, vicarektorer, vd för varje bolag, ekonomidirektör, kommunikationsstrateg samt HR-direktör.

2. Stiftelsen

Stiftelsen Högskolan i Jönköping (Stiftelsen) och dess helägda aktiebolag (Bolagen) utgör tillsammans en koncern med Stiftelsen som moderorganisation och Bolagen som dotterbolag. Ingående aktiebolag är Hälsohögskolan i Jönköping AB, Högskolan för lärande och kommunikation i Jönköping AB, Internationella Handelshögskolan i Jönköping AB, Tekniska Högskolan i Jönköping AB, Jönköping University Enterprise AB samt Högskoleservice i Jönköping AB.

Högskolan benämnes i alla sammanhang Jönköping University.

3. Stiftelsens styrelse

Stiftelsens styrelse är högsta beslutande organ och ansvarar för förvaltningen av Stiftelsens angelägenheter. Styrelsen är därmed ytterst ansvarig för att verksamheten vid JU drivs enligt Stiftelsens stadgar ⁴, avtalen med svenska staten och gällande författningar.

Ordföranden och ledamöter utses av regeringen. Därutöver ingår rektor, en student- och en lärarrepresentant som ordinarie ledamöter.

Styrelsen följer en arbetsordning ⁵ som syftar till att klargöra ansvar, uppdrag och arbetsformer för styrelsen vid JU samt ansvarsfördelningen mellan styrelse och rektor. Styrelsen beslutar om verksamhetens övergripande vision, mål och strategier och utfärdar ägardirektiv till Bolagen.

Internrevisionsutskott

Styrelsen har inom sig utsett ett internrevisionsutskott (IRU). IRU analyserar risker inom verksamheten samt områden eller verksamhetsgrenar som det finns anledning att granska närmare. IRU rapporterar direkt till styrelsen.

4. Rektor

Enligt Stiftelsens stadgar utser styrelsen rektor, tillika verkställande ledamot i styrelsen. Rektor är stiftelsens chef och har under styrelsen det övergripande ansvaret för JU och dess verksamhet. Rektor förordnas för högst sex år av styrelsen. Uppdraget kan därefter förnyas. Prorektor utses av styrelsen på förslag av rektor och är rektors ställföreträdare. Vicerektorer utses av rektor för speciella uppdrag.

4.1. Rektors uppdrag

Rektors uppdrag innefattar att leda utvecklingen av verksamheten vid JU i riktning mot JU:s vision och övergripande mål. I uppdragsbeskrivningen finns vidare en rad uppgifter, varav några är:

- verka för att kvaliteten hålls på en internationellt hög nivå
- representera JU externt
- säkerställa att utbildningen på alla tre nivåer uppfyller de krav som svenska staten ställer
- säkerställa en ändamålsenlig och kostnadseffektiv resursanvändning
- skapa en god intern kommunikation och stödja ett gott samarbetsklimat
- säkerställa att studenternas önskemål kan framföras och att bereds möjlighet till representation i beredande och beslutande organ i utbildningsrelaterade frågor
- tillse att den löpande förvaltningen av JU sköts i enlighet med gällande författningar och avtal.

Rektor får fatta beslut i alla ärenden utom i ärenden som styrelsen ska besluta i enligt Stiftelsens stadgar eller i ärenden som styrelsen har beslutat att styrelsen,

⁴ Stadgar för Stiftelsen Högskolan i Jönköping, <https://intranet.hj.se/intranet/ledning-och-styrning/ansvar-och-beslut.html>

⁵ Arbetsordning för Stiftelsens styrelse vid JU, <https://intranet.hj.se/intranet/organisation/stiftelsestyrelsen.html>

DAN eller HJÖN ska besluta i.

Uppdrag och rapportskyldighet beskrivs mer detaljerat i arbetsordningen för Stiftelsens styrelse.

Rektor får delegera sin beslutandebefogenhet. Delegationen anges i *Instruktioner för arbetsfördelningen mellan bolagsorganen och för rapportering till styrelsen* ⁶.

5. Rektors kansli

Rektor har till sitt förfogande personal inom rektors kansli. Rektors kansli omfattas av:

5.1. Prorektor

Prorektor är rektors ställföreträdare och tjänstgör i rektors ställe när rektor inte är i tjänst samt att i övrigt ersätta rektor i den utsträckning som rektor bestämmer. Prorektor utses av styrelsen för en tid om högst sex år, vilken ska sammanfalla med rektors mandatperiod, dock med sex månaders överlappning under nästa rektors period. Prorektors arbetsuppgifter beslutas av rektor.

5.2. Vicerektor

Rektor utser vicerektor/-er för begränsade ansvarsområden av strategisk karaktär. Vicerektor har en högskoleövergripande samordnande funktion för sitt område och leder arbetet i det för området inrättade rådet. Mandatperioden sammanfaller maximalt med rektors mandatperiod.

5.3. Ekonomidirektör

Rektors stöd för beslut om finansieringsfrågor och likviditetsplanering, för utveckling av ekonomistyrningen samt kontroll av efterlevnad av lagar och regler inom ekonomiområdet.

5.4. HR-direktör

Rektors stöd för beslut om övergripande policy, strategi och handlingsplaner inom HR-området för att säkra kompetensförsörjningen.

5.5. Kommunikationsstrateg

Rektors stöd för beslut inom kommunikationsfrågor av policy- eller strategisk karaktär, stöd för kommunikationsfrågor inom ledningsarbete samt leder kriskommunikationen

5.6. Internationaliseringsstrateg

Rektors stöd för det övergripande internationella strategiska arbetet.

5.7. Administrativt stöd

Rektor har administrativt stöd av sekreterare samt vid behov andra funktioner inom Högskoleservice, exempelvis inom juridik.

5.8. Rektors råd

Rektor kan vid behov utse råd för avgränsade lärosätesövergripande frågor av strategisk karaktär.

6. Bolagen

Stiftelsen bedriver verksamheten genom Bolagen:

⁶ Arbetsordning och VD-instruktion, <https://intranet.hj.se/intranet/ledning-och-styrning/ansvar-och-beslut.html>

- Fackhögskolorna Högskolan för lärande och kommunikation, Hälsohögskolan, Jönköping International Business School och Tekniska Högskolan bedriver forskning, utbildning och samverkan.
- Jönköping University Enterprise bedriver utbildning och uppdragsverksamhet.
- Högskoleservice bedriver stöd- och serviceverksamhet.

6.1. Bolagets styrelse och verkställande direktör

Rektor ska vara ende ordinarie ledamot, tillika ordförande, i dotterbolagens styrelser, jämte i förekommande fall en facklig representant. Bolagets styrelse fattar genom enkel majoritet de beslut som enbart bolagsstyrelsen har rätt att fatta enligt aktiebolagslagen. Här ingår att tillsätta, utvärdera och entlediga verkställande direktör (vd), det övergripande ekonomiska ansvaret, ansvar för större organisatoriska förändringar samt att stödja vd i dennes arbete. Uppdraget som vd gäller för högst fyra år. Uppdraget kan förnyas.

Ansvaret för verksamheten vid respektive dotterbolag ligger på bolagsstyrelsen och vd. Ansvar och befogenheter för vd i dotterföretagen fastställs av rektor, genom styrelsebeslut i respektive Bolag. Beslut dokumenteras i form av *Instruktioner för arbetsfördelningen mellan bolagsorganen och rapportering till styrelsen*⁷.

6.2. Dotterbolagens organisation

Bolagen inrättar råd och organ för beredning, samordning och förankring, som de finner lämpligt för att bedriva sin verksamhet. Bolagen säkerställer att verksamheten bedrivs enligt gällande lagar, förordningar, avtal samt interna regler.

7. Beslutsordning

Mandat att ta beslut inom JU har Stiftelsens styrelse och Bolagens styrelser samt rektor och vd. För övriga beslutsfattare måste finnas delegation från någon av ovanstående. Delegationsordningar⁸ publiceras på intranätet.

8. Rådgivande organ på högskolegemensam nivå

BILD: Ledningsskiss_arbetssätt_20180509

8.1 JU:s ledningsgrupp

Rektor har en ledningsgrupp till stöd i sitt arbete. Ledningsgruppen är rådgivande och bereder viktigare frågor och förankrar förslag som vd, rektor eller stiftelsestyrelsen ska fatta beslut om.

I JU:s ledningsgrupp ingår:

⁷ Arbetsordning och VD-instruktion, <https://intranet.hj.se/intranet/ledning-och-styrning/ansvar-och-beslut.html>

⁸ Delegations och attestordning, <https://intranet.hj.se/intranet/ledning-och-styrning/ansvar-och-beslut.html>

- Rektor
- Prorektor
- Vicerektor för forskning och vicerektor för utbildning
- Vd för fackhögskolorna, Jönköping University Enterprise samt Högskoleservice
- Ekonomidirektör
- HR-direktör
- Kommunikationsstrateg
- Internationaliseringsstrateg
- Studentkårens ordförande

Rektor kan adjungera ytterligare funktioner vid behov.

9. Strategiska råd

Vid JU finns följande högskolegemensamma råd:

- Strategiska rådet för utbildning
- Strategiska rådet för forskning
- Strategiska rådet för stöd och service

Råden har följande grunduppdrag:

- att inom sina respektive områden (utbildning, forskning/forskarutbildning samt stöd och service) bereda ärenden och frågeställningar för behandling i JU:s ledningsgrupp,
- att inom sina respektive områden bereda frågor eller vara JU-intern remissinstans vid framtagning av underlag för beslut som ska beslutas av stiftelsestyrelsen, rektor, bolagsstyrelse eller vd,
- att inom sina respektive områden representera JU i nationella eller internationella frågor som är av stor vikt för JU:s verksamhet, uppdrag och prioriteringar,
- utgöra ett stöd för HS med avseende på resursfördelning och JU-gemensamma prioriteringar.

Ärenden och frågor för Råden kan väckas av Stiftelsens styrelse, rektor, rektors kansli eller av ledamöterna i respektive råd. Bolagen eller enskilda medarbetare vid JU väcker frågor via ledamöterna i respektive råd.

Frågor och ärenden som väcks, bereds eller på annat sätt behandlas i Råden föredras efter dialog med rektor för JU:s ledningsgrupp. Råden har inte något eget beslutsmandat.

9.1. Strategiska rådet för utbildning

Det strategiska rådet för utbildning har, förutom ovan beskrivna, uppdraget att samordna utbildningsfrågor på grund- och avancerad nivå mellan Bolagen. Rådet har också en rådgivande funktion till rektor i strategiska frågor av högskolegemensam karaktär inom utbildningsområdet.

Ordinarie ledamöter är:

- Vicerektor för utbildning, tillika ordförande
- Utbildningschefer eller motsvarande vid Bolagen

- Representant från Studentkåren

Beroende på frågeställningar adjungeras person/er från Höskoleservice och rektors kansli och vid behov ytterligare person/er från andra verksamheter.

9.2. Strategiska rådet för forskning

Det strategiska rådet för forskning har, förutom ovan beskrivna, uppdraget att samordna utbildningsfrågor inom forskarutbildningen mellan Bolagen. Rådet har också en rådgivande funktion till rektor i strategiska frågor av högskolegemensam karaktär inom forsknings- och forskarutbildningsområdet.

Ordinarie ledamöter är:

- Vicerektor för forskning, tillika ordförande
- Forskningschef eller motsvarande vid Bolagen
- Doktorandrepresentant

En representant för Grants Office är ständigt adjungerad.

Beroende på aktuella frågeställningar adjungeras person/er, från Höskoleservice, rektors kansli och vid behov ytterligare person/er från andra verksamheter.

9.3. Strategiska rådet för stöd och service

Det strategiska rådet för stöd och service har, förutom ovan beskrivna, till uppgift att vara rådgivande rektor i strategiska frågor av högskolegemensam karaktär inom stöd- och servicefunktioner.

Ordinarie ledamöter är:

- Vd Höskoleservice, tillika ordförande
- Operativa chefer eller motsvarande vid Bolagen
- Representant från Studentkåren

Beroende på aktuella frågeställningar adjungeras person/er, från Höskoleservice, rektors kansli och vid behov ytterligare person/er från andra verksamheter.

10. Övergripande centrumbildningar på högskolegemensam nivå

Centrumbildningar för forskning, utbildning och utveckling utgör en kraftfull enhet för fokuserat arbete. Inför uppstart av en centrumbildning med mer än en fackhögskola engagerad ska diskussion föras i JU:s ledningsgrupp.

11. Nämnder på högskolegemensam nivå

11.1. Disciplin- och avskiljandenämnd (DAN)

Disciplin- och avskiljandenämnden handlägger och fattar beslut i disciplin- och avskiljandeärenden som avser person som är antagen till och bedriver högskolestudier på grund-, avancerad eller forskarutbildningsnivå vid JU.

Lagfaren ledamot, tillika ordförande i nämnden, utses av Stiftelsens styrelse. Nämndens instruktion⁹ beslutas av stiftelsestyrelsen. Instruktionen innehåller bland annat nämndens regler, sammansättning, handlägningsordning, beslut och beslutsöverklagande.

11.2. Överklagandenämnden (HJÖN)

Student kan begära överprövning av vissa beslut fattade inom JU. Beslut som kan hänskjutas till HJÖN gäller antagnings- och examensbeslut samt beslut som uppfattas stå i strid med lagen om likabehandling. Nämnden är även högsta organ för överprövning av beslut fattade av DAN.

Nämnden består av rektor, en representant från Studentkåren och fyra externa ledamöter enligt särskild ordning. Rektor är ordförande i nämnden.

Nämndens uppdrag och regelverk finns beskrivet i särskild instruktion ¹⁰.

11.3. Nämnden för utbildning och forskarutbildning vid JU (NUF)

Nämnden för utbildning och forskarutbildning är kollegialt vald.

NUF upprättar regler och processer för kvalitetssäkring av all utbildning på grund-, avancerad- och forskarnivå vid JU samt säkerställer att utbildningen uppfyller de kvalitetskrav som svenska staten ställer. Vidare fastställer NUF allmänna studieplaner (ASP) för studier på forskarnivå och beslutar om inrättande av huvudområden, forskarutbildningsämnen och examensbenämningar inom JU:s examensrätt. NUF är även ett beredande organ inom sitt ansvarsområde till rektor och arbetar enligt särskilt regelverk ¹¹.

NUF består av 10 ledamöter varav 2 anställda från respektive fackhögskola, en anställd doktorand och en student. Ordförande och vice ordförande förordnas av rektor bland de valda ledamöterna.

11.4. Oredlighetsnämnden

Oredlighetsnämnden handlägger ärenden om misstänkt vetenskaplig oredlighet som har begåtts av anställda vid JU enligt inkommen anmälan.

Oredlighetsnämnden tillsätts av rektor och består av rektor (ordförande) och en erfaren forskare från vardera fackhögskolan. Nämndens förordnande löper över tre år.

Nämndens uppdrag och regelverk beskrivs i särskild instruktion ¹².

12. Styrande dokument

Förutom de dokument som nämnts ovan finns en rad styrande dokument på högskolegemensam nivå. Se intranätet.

⁹ Instruktion för Disciplin och avskiljandenämnden, <https://intranet.hj.se/intranet/organisation/namnder-vid-jonkoping-university/disciplin--och-avskiljandenamnden-dan.html>

¹⁰ Instruktion för Överklagandenämnden vid Högskolan i Jönköping, <https://intranet.hj.se/intranet/organisation/namnder-vid-jonkoping-university/overklagandenamnden-hjon.html>

¹¹ Regelverk för Nämnden för utbildning och forskarutbildning vid Jönköping University, <https://intranet.hj.se/intranet/organisation/namnder-vid-jonkoping-university/namnden-for-utbildning-och-forskarutbildning-nuf.html>

¹² Instruktion för Oredlighetsnämnden vid Högskolan i Jönköping, <https://intranet.hj.se/intranet/organisation/namnder-vid-jonkoping-university/oredlighetsnamnden.html>

